

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Cariera vieții.

Puține zile ne mai despart de începutul anului școlar, când părinții sunt cuprinși de cele mai simțite îngrijiri cât pentru viitorul copiilor lor.

Până când copiii cercetăză școlile pregătitoare, lucrul merge mai ușor, căci — dacă copiii învță bine și părinții ori binefăcătorii lor dispun de mijlocele necesare — de regulă filasă se termine școlile medii fie de o categorie, fie de alta.

Dacă însă copiii nu mai pot continua din felurite motive studiile pregătitoare ori dacă le-au terminat, trebuie să-și îndrepteze atențiunea și privirea asupra unei specialități dintre multilateralele ocupațiuni ale activității omenesci, după care apoi se pōtă trăi, împlinind din parte-le misiunea, încredințată în mijlocul societății, din care fac parte și a neamului, a cărui fii sunt.

Atunci cu adevărat se află tinerul înaintea călei lui Hercule. Stă gândit și îngrijorat și nu știe în cătrău se apuce. A se decide este lucrul cel mai greu, căci mii de împrejurări trebuie considerate. Alegerea carierei este la tot cazul foarte grea; ba — chiar abstrăgând dela deschiinirea între bine și rău — putem dice, că e chestiunea cea mai importantă a vieții întregi, căci pōte fi ceva mai trist, decât un bărbat, care și-a greșit cariera și care în cariera sa nu află mulțumire?! Fără voie se apucă un asemenea om dimineța de lucru; ér în decursul lucrului îi stă gândul tot aiurea și abia pōte aștepta sosirea timpului, care se-l scape de chinul lucrului neplăcut; dar chiar și după aceea nu pōte simți plăcerile recreării deore-ce conștiența reîntrării în oficiul neplăcut continu îl neliniștește.

Tōtă plăcerea i-o strică unui asemenea om o privire asupra celor din jur, pe cari îi invidiază în credința, că aceia și-au ales o carieră mai ușoră și mai rentabilă și ocupă o poziție mai

respectabilă și mai lipsită de griji în societatea omenescă.

Din contră nimic nu pōte stîrni în sufletul nostru mai multă mulțumire, ca și conștiența, că în postul, ce-l ocupi, ești la locul tău, achitându-ți prin munca desvoltată datorințele față de neam și biserică. *Norocos pōte fi numit omul acela, care în muncă își află suprema plăcere a vieții sale.*

Alegerea carierei devine cu atât mai dificilă, cu cât tinerii interesați nici barem după nume nu cunosc facheriile, ce se pot îmbrățișa, cu atât mai puțin pot se cunōscă avantajile ori desavantajele feliuritelor cariere. Ce și poți aștepta d. e. dela un băiat de 13—14 ani. Adese-ori anumite lucruri externe îl seduc, îl fac să se decida într-o parte sau alta. Așa au atras pe mulți pe cariera militară numai uniforma strălucită; pe unii îi influențază o lectură la care au ajuns din întâmplare, pe alții îi amăgesc istorisirile unor prieteni și cunoșcui.

Astfel se întâmplă, că un băiat slăbuș se face faur, altul scurt de vedere tipograf, al treilea slab de pept învățătoriu etc.

La popōre mai înaintate în cultură, cari au o societate bine înche-gată și ômeni din neamul lor pentru toate trebuințele vieții, adeseori se întâmplă, că cel puțin unul dintre copii alege cariera tatălui său.

Notarul și avocatul predă fiului seu cancelaria sa, spișerul farmacia, comendiantul prăvălia etc. Firme ca „tatăl și fiu” cuprind totdeuna ceva semnificativ în această privință, ceea-ce indică legătură între prezent și viitor, între tineretă și bătrâneță. Contactul dîlnic cu ocupațiunile tatălui ușor pot se desvōlta în copii anumite apucături și desterități, cari îl pot predispuce pentru cariera tatălui lor.

La noi însă, cari în toate privințele suntem la început, așa ceva, abstrăgând agronomia, se pōte întâmpla numai sporadic.

La tot cazul însă ar fi fals a urma necondiționat meseria tatălui, dacă facultățile și aptitudinile speciale nu vor-

besc pentru acesta. Tot atât de esagerat lucru este și acela, când părinții mai de jos forțază, ca băieții lor să ajungă în poziții mai înalte cu deosebire, dacă acestora le lipsesce darul dela natură și talentele necesare. Pe cât e de laudabil, că părinții aduc tōte jertfele posibile de dragul copiilor lor, pe atât e de condamabil, dacă acest îndemn purcede din o ambițiune falsă. De câte-ori nu ruinează norocul unei familii întregi nisuița de a ridica pe copii cu ori-ce preț mai sus, ca și cât permit împrejurările date.

În asemenea casuri aflăm părinți trăgându-și dela gură și ducând tot felul de lipse, numai ca să aibă ficiorul mijloce de a învță cât mai multe școli și cu tōte aceste, de câteori scopul nu sa ajuns pe lângă tōte sforțările, ori apoi dacă s'a ajuns, adeseori se întâmplă, că fiul în loc de fișcă recunoscînță întâmpină pe părinții, cari au răbdat de dragul lui, cu recēla cea mai mare, care te pune în uimire; ba obvin uneori și casuri, că sufer la bătrânețe cele mai mari lipse, fiindcă au jertfit totul pentru creșterea fiului lor, care ori nu vrea să-i mai cunōscă, ori a murit prea de timpuriu, ori apoi nu a ajuns ceea ce se aștepta, și astfel n'a putut fi rașimul părinților nepotincioși.

Asemenea momente nu pot fi deci desconsiderate.

Fără îndoelă, că dătătoriu de ton trebuie să fie înainte de tōte talentul și aptitudinile copilului. Uneori înse te poți înșela în această privință. Un audecelent, o vōce frumoșă și o capiare ușoră a melodiilor încă nu califică pe cineva a deveni un music bun, istețimea în unele lucrări tehnice încă nu te face architect. Dacă aflăm în copil ôrăcare talent pentru desemn, nu trebuie să ne decidem îndată a-l trimite în academia de pictură. Nui iertat să se ne gândim îndată la cariera cea mai înaltă, căci — precum nimerit observă Goethe — „Copiii de multele promit în tineretă mai mult, decât de fapt devin”. La acesta mai putem adăuga și aceea, că părinții de re-

gulă așteptă dela copii cu mult mai mult, cași cât promit aceia. Când vorbesc părinții de copii lor, putem fi din o sută de casuri de 90 ori convinși, că icōna, ce ni se presintă, este esagerată în favorul copiilor. Deaceea părinții se nu întrelese nici când a consulta sfatul unui bărbat cu pricepere și cu cunoșcințe despre situațiunea poporului, căruia voesc a servi tinerile odrasle.

Inclinările copilului încă sunt a se considera, căci la o perfecțiune în meseria sa pōte ajunge numai unul, care se dedică carierei sale cu iubire și cu foc juvenil. Altcum ușor și se pōte întâmpla ca unui prețin cu înclinațiuni de poezie, pe când era soldat. Compania eșise la locul de exercițiu. Pe poetul nostru îl răpisē farmecul și frumșeta naturei, ducându-i gândul departe pe aripile fantaziei. În asemenea împrejurări firesce că el se uita în stînga, când căpitanul comanda în dreapta. Petōfi încă a umplut părății micii căsuțe de scânduri pe sama sentinelei de versuri. Sub o astfel de pază se putea firesce muta și magazinul din loc, fără ca sentinela se observe ceva. Asemenea exemple sunt eclatente dovedi, în ce contrast ajungi, dacă n'ai inclina pentru cutare ori cutare lucru.

De considerat mai este și prospectul pentru viitor, pentru dobândirea oficiului, pentru care te pregătesci, deși nu-i tocmai cu scop, ca acest moment se dee primul impuls la decideră într-o parte sau alta. Când decideră balansează între mai multe cariere, atunci e bine să te otăresci pentru cea mai puțin proveștută, unde prospectele pot fi mai sigure, fiind concurența mai mică.

Înainte de toate trebuie cumpănite și mijlocele necesare pentru câștigarea calificațiunii, căci fără de acestea tōte rēman baltă. Trebuie să te întinzi numai atât, cât îți ajunge plăpoma, deaceea nu e necorect a pregăti înainte pe copii, ca să nu gândească la cutare carieră constisitoare, ci să se

FOIȚA.

PETRE ISPIRESCU.

(Înceiere.)

În proză nu este tot astfel. Legende — basme se povestesc ori-cum, când mai bine când mai rău, când fără nici o viață, după cum povestitorul are sau nu imaginație poetică. În basme nu rēman neschimbate decât câteva calapode, câteva frase sacramentale, pe care le găsim la început, la sfîrșit și presărate din când în când între început și sfîrșit, ca și cum ar fi nescie odihne ale povestitorului.

În basme și se dă un șir de evenimente, adese-ori fără nici un interes, și câteva frase. Eacă urzēla și din bătătură numai câteva floricele. Rēman câmpul și alesul, rēman viața și frumșeta de creat. Eacă ce a lăsat poporul în sarcina lui Ispirescu, și nimeni ca el n'ar fi putut se dea viață mai mare din viața lui, acestor morți fantastici ai trecutului nostru.

În el evenimentele și frasele ciuntite au dat de căldură, de frementare, de energie, și au eșit la lumină vii, colorate rotunjite, bo-

gate, fermecătoare și vecinice. Într'un furnal enorm, metalele nelămurite și fără de formă cad unele preste altele, s'amestecă, fierb, apoi curg afară limpeși și strălucitoare, și se închegă în calapodele minunate ale artistului.

Ispirescu a fost furnalul enorm, în care s'au topit rēmașitele nelămurite ale legendelor noastre; Ispirescu a fost artistul care a croit și modelat fericitele calapode, în care s'au închegat formele acestor legende.

Ori unde vei deschide „Basmele Românilor” vești pe Ispirescu, p'această imaginație naivă și epică, p'acest scriitor bogat și energetic, a cărui frașă și observație adesea-ori și-amintesc de vechiul și bătrânul Omer. Ori unde vei deschide cartea, vești pe creatorul, ér nu pe culegătorul basmelor. Sē transcriu câteva exemple:

„Voinicul nu dîse nici căre, ci aducēnd toroipanul, mai iute decât fulgerul, pāli pe unul la drepta, pe altul la stînga, de nu știură de unde le veni trāsnetul, și îi culcă la pāmēnt“...

„Cum ajunse fata pe podul de argint, unde îi eși leul înainte cu gura căscată, dă

se o îmbuce cu cal cu tot, cu niște colți ca cei de fildes și cu niște ghiare ca secerile, răcnea de se cutremurau codrii, și câmpurile vūiau de-ți luau auzul. Numai uitându-se cineva la capul lui cel cât banița și la cōma aea ce sta ridicată în sus și sbārlită ar fi înghețat de frică“...

„Eară sēracul plāngea de potopia pāmēntul“...

„El era curat la față și chipēs; chica lui nēgră ca pēna corbului flutura ca o cōmă pe grumajii lui albi ca zāpada; mustăciōra abia mijea de parcă era o umbră pe buza lui de sus“...

„Aveau acești ômeni o spuză de copii. Din acești copii cei mai mari erau numai fete, eară băeții erau mārūnței, și stau pe lângă dînșii ca ulcelușele.“

„Sē nu vē fi dus Dumneșeu vr'odată să fîi față când venia omul dela muncă, că v'ati fi luat câmpii. Eșiau toți afară înaintea lui, jigăriți și hārțaniți, ca niște netoți subțiratici și pițigăiați, mē rog leșinati de fōme și tābārau pe bietul om cu gura: tată mē fōme, tată, mor de fōme!“...

„Ea dîce fiului său, că nu putea se fie bărbat, fiind-că vorba îi curgea din gură ca miera, boiul îi era așa de gingaș încāt îi vine s'o bei într-o bārđăcuță de apă“...

Dar întreg volumul de basme al lui Ispirescu e plin de farmece și de bogății, pe fiecare pagină simți, că geniul poporului, era înfipt în acest bătrân blānd și modest, și că acest geniu l'a ridicat, fără a-l amēși, mai presus cu mult, decât poporul din care a eșit. Care povestitor a fost atât de bogat și de poetic, atât de artist, încāt se-și spue legendele atât de frumos și de sensibil? În Ispirescu vești dihanile și te înspăimēntă, vești voinici frumoși și viteji și rāmnești la ei, vești cosînzenele și te prāpădești după ele, vești fōmea leșinată și pițigăiată și ți trece fiori d'alungul spinării. La el epitetele și imaginile sunt potrivite și artistice, sunt vii și concrete încāt te zgudue și ți transmit emōția fără să prîndi de veste.

Dar limba? Ce laudă ar fi cari nu i s'ar cuveni? „Basmele Romānilor“ este cea mai strāsnică palmă pentru acei sēraci cu duchul, cari strigă la fiecare cuvēt că este luat dintr'un cronicar, pe care de sigur cănu lau citit. Limba poporului e vie, limba lui Ispirescu este imagină, desēvērșită a acestei limbi uitate, sērācite, ignolodite, de cătră multēnea scriitorasilor șnoroti și lipsiți de talent. Fără îndoială însă, că claviatura nemārginită a limbei lui Ispirescu va rēmānea fără efect, nu va produce nici un echou puternic în acele capete,

decidă pentru una, care duce mai iute la independență.

Câte casuri nu obvin mai ales la noi că tineri cari fără mijloc se decid a merge la universitate, ruineză total pe părinți și în cele din urmă totuși nu își ajung scopul, ci ori mor în flăcarea etății în urma multelor lipse, ce leau dus, ori apoi rămân oameni neîntregi, stricați, ceea ce îi împinge în desperare și decădă totală. Asemenea tipuri trebuie se fie totdeauna exemple grăitoare, ca mai bine să îmbrățișăm o carieră inferioară, care încă este cinstită și în care încă putem face cele mai bune servicii atât nouă, cât și familiei și prin această nemulului întreg.

Un bărbat, care prestă lucruri escelente într-o carieră inferioară, se va simți totdeauna mai bine, ca altul într-o poziție înaltă, putând presta puțin; er dacă într'adevăr zace în cineva talent mare, acela își eluptă locul meritat, despre ce mărturisesc biografiile atâtor bărbați mari, cari s'au ridicat din cele mai inferioare poziții.

Mai ales poporul nostru are lipsă de admoniațiune în privința acesta, căci el are slăbiciunea ori a lăsa pe toți copiii fără creștere deosebită, ori apoi a voi să-i facă cu ori ce preț numai „domni”. Nu-i vorbă, ori ce ambițiune nobilă este laudabilă; acesteia avem a mulțami o mare parte a inteligenței noastre, eșite din popor; dar apoi a esagera lucrul numai în o direcțiune nu poate fi folositoriu nemulului.

Un popor prezintă putere numai fiind bine încheșat și compus din toate pături necesare pentru dezvoltarea lui. Toate aceste pături trebuie deci în mod armonie cultivate, dacă e vorba să se asigure viitorul lui.

Din acest punct de vedere purcând nu putem deci din destul recomanda părinților români, că — cum pânind cu atențiune și vederile espuse mai sus — să aplice pe copiii lor și pe carierele de mijloc, căci numai așa vom putea încheia o clasă mijlocie de comercianți, industriași, întreprindători care astăzi ne lipsesc aproape total, și lipsindu-ne această clasă, ne lipsesc o mare putere, într-o clasă de mijloc reprezintă bogăția unui neam.

Cine-i bogat e puternic și cine-i puternic e respectat.

Să ne nisuiim deci a ne câștiga respectul cuvenit și din acest punct de vedere.

Conferențele învățătoresci.

Trei voci avurăm ocaziune să auzim pronunțându-se anticipativ în cestiunea conferențelor învățătoresci, două în „Tribuna Poporului” din Arad și una în „Revista Orăștiei”.

Tus-trele vocile, une-ori în termini rigidi, sunt contra conferențelor și pledeză pentru reuniuni. Motive nu aduc de loc, pentru-că, între frați vorbind, nu au de unde, dorința însă totuși și o exprimă în acel sens și cu acesta cred, că e de ajuns și că ar fi justificați a cere să urmăim cuvântului lor toți colegii, toți învățătorii.

Noi nu vom grai în termini atât de categorici, pentru-că nu profesăm doctrina infalibilității, câtă vreme oameni suntem unul fie-care. Dar tocmai pentru aceea credem, că numai folositoare poate fi o discuție a cestiunii între marginile serioșității ne preocupate și loial. Sau fie și mai învățată discuția, pentru-că numai unde aceasta este liberă și nesufocată se pot deștepta în mod spontan ideile inerente cestiunilor și combinațiile priincioase alore, din cari apoi se se potă închea vederile și convingerile cele mai sănătoșe și mai practice. Tonul loial însă un moment se nu se perdă din vedere, căci în acel cas, cu regret, dar ar trebui să ne privim dispensați a mai sta la vorbă.

Vom lua pe rând cele trei voci, dintre cari două, cea din „Trib. Popor.” nr. 135 și „Revista Orăștiei” nr. 31, sunt ceva mai rezervate, a treia însă din „Trib. Popor.” nr. 139, din părțile Reghinului, cu durere trebuie să declarăm, că prea este ținută în termeni, cari nu ne pot obliga la analiza cuprinsului. Dreptaceea reflexiunile noastre se refer mai ales la conținutul celor două cosp. dintâi!

Primul cosp. drept introducere serie:

„Din articolul publicat în Nr. 76 al „T. R.” din Sibiu aflăm, că senatul școlar al Consistoriului archidieceșan din Sibiu, cu scop de a executa hotărârea Sinodului archidieceșan din a. c., cu privire la reactivarea conferințelor învățătoresci — se scie că Sinodul a hotărât înlocuirea Reuniunilor învățătoresci de până aci cu conferențele — a împărțit archidieceșan în 12 cercuri și a numit drept comisari consistoriali pe următorii”, etc.

La acesta avem de observat, că e greșit a susține, că consistoriul cu scop de a executa hotărârea sinodului a numit comisari etc. Deore-ce cons. arch. dimpreună cu sinodul archid. au să execute prin conclusele lor dispozițiile §-lui 130 din „Statutul organic al bisericii gr.-or. române din Transil-

vania și Ungaria”. Și Statutul org. este singura noastră lege pozitivă, înarticulată de parlamentul țării și sancționată de Maiestatea Sa, și ca atare această lege, magna carta, creată nouă de numitorul arhieru Marele Șaguna, despre a cărui geniu prevezetor pe zi ce merge tot mai mult ne convingem, n'are să fie eludată, mai puțin nesocotită de dragu nimenuia.

Ar însemna nici mai mult nici mai puțin, decât a isbi Statutul în față, când noi înșine fără vre-o ansă externă am căuta să îmbrățișăm instituțiuni create în mod particular și pe lângă încunjurarea dispozițiilor precise ale Statutului.

(Va urma).

Marea deosebire!

E foarte interesant a cerceta și a scote la ivelă punctele de asemănare (de ai putea afla și de acestea), dar mai ales cele de deosebire, între visita făcută anul trecut de Regele Carol I. al României la Budapesta și între cea făcută de curând la Petersburg.

Sunt mari aceste deosebiri! Atât în forma lor dinafară cât și în felul cum opinia publică dintr-o parte și dintr'alta a primit și a comentat visita ori s'a însuflețit de ea.

La Budapesta M. Sa Regele Carol a venit singur, a stat numai în acest oraș și a plecat de-a dreptul spre casă, închis bine în cupeul regal, încât nici la ferestră n'a voit să se mai arăte undeva, cum a fost de pildă la Cluș unde Ungurii voiau să-i predee un „bucet”; etc. etc. Iar opinia publică și în România și în Ungaria a primit foarte rece ba chiar cu resenz visita!

La Petersburg, Regele român a mers însoțit de Principele de Corónă, de primul său minisru și de o bogată suită; i s'au făcut onoruri neașteptat de mari: *Insuși Țarul tuturor Rușilor s'a pus în fruntea trupelor sale pe câmpul dela Crasnoie-Selo și a defilat cu ele pe dinaintea regelui României!* Sărutându-l apoi afectuos la despărțire, l'a trimis în triumf încă în două mari cetăți ale puternice sale împărății: la Moscova și Kiev, preste tot locul slăvindul și accentuându-se înfrățirea de arme, consfințită prin sânge, între cele 2 armate a Rusiei și a României, — și în același timp opinia publică din ambe statele arătându-se foarte entusiasmata de visita și de pronunțarea bunelor relații a statelor, în a căror nume se făcea. Iar după trecerea vizitei mândrul schimb de daruri trimise de Regele Român

în Rusia, iar de puternicul Țar, Regelui.

Sunt pline de învățătură și de „memento”! aceste arătări și această uriașă deosebire între cele două visite.

Ungurii mai ales, ar putea medita mult asupra urmărilor ce pot avea acestea toate, dacă nu ați, mâne, dacă nu mâne, poimâne, dar odată negreșit, și încă într'un viitor nu prea îndepărtat. De s'ar gândi bine la acest lucru, câte multe din câte le fac mai ales cu noi Românii, nu ar urma a le mai face!

Dar ca să nu se credă, că aceste deosebiri poate numai noi Românii din Ungaria le vedem și din aceste arătări numai noi facem deducții nu tocmai liniștitoare pentru opresorii nostri de aici, — lăsăm să urmeze și una din zecile de voci, ce toate aproape la fel s'au exprimat în România asupra acestei vizite. „Drapelul”, ziar național-liberal, și unul dintre organele mai serioșe a partidelor politice din Țară, scrie asupra acestei vizite între altele:

În interval de un an M. S. Regele a vizitat Budapesta și Petersburgul. În capitala Ungariei Suveranul nostru n'a fost însoțit de primul ministru, precum s'a întâmplat la Petersburg.

Cum au fost primite de opiniunea publică română și maghiară ambele vizite și ce urmări au avut?

Guvernul maghiar a căutat să exploateze visita Regelui nostru ca o „desaprobare” a atitudinii Românilor în chestiunea națională!..

Cu totul în alte condițiuni se desfășoară vizita de la Petersburg. Aci Regele a fost însoțit de primul său ministru, ceea ce dă un caracter mai politic și mai constituțional întâlnirii cu M. S. Împăratul Nicolae.

Așa, că ori-care ar fi urmările politice ale acestei vizite, răspunderea cade în mare parte, dacă nu în total, asupra șefului guvernului.

De altmintearea chiar manifestațiile exterioare ale întâlnirii dela Petersburg, precum și a vizitelor de la Moscova, Kiev și Varșovia, au dat vizitei Regelui cu totul alt caracter de cât acela al vizitei de la Pesta!

În toasturile ridicate și în responsurile date s'a putut vedea cât s'a stăruit nu numai asupra prietelui și gului dintre poporul rus și poporul român, dar mai cu seamă asupra înfrățirii de arme între armata rusă și cea română.

M. S. Regele Carol a accentuat în mod semnificativ legăturile ce unesc cele două armate creștine, cari au luptat împreună pentru liberarea unui popor creștin.

Cu deosebire semnificative au fost toasturile de la Kiev. Cuvintele rostite de un. versal cunoscutul general Dragomirov, și răspunsul M. Ș. Regelui, au exprimat în puține cuvinte sentimentele calde și prietenești între cele două armate și cele două popore.

Generalul Dragomirov, care ocupă în momentul de față înaltul post de guvernator general al Kievului, are în armata rusă și la Curtea imperială o situațiune excepțional de însemnată. Această situațiune apropiată și cu măsura ce domnește în cuvântările oficiale în Rusia, face să reiasă și mai mult însemnătatea toastului ilustrului general.

Așa cum s'a întârșit visita M. S. Regelui la Petersburg, noi dimpreună cu întreaga opinie publică, nu putem de cât să ne felicităm.

Am spus încă din anul trecut, când cu prezența generalului Constantinovici la Iași, că bunele raporturi și prietășugul dintre Rusia și România, corespund intereselor și chiar tradițiilor ambelor popoare.

Și dacă ar fi o politică mai greșită și mai vătămătoare pentru interesele române, ar fi aceea, care ar împinge poporul român contra puternicilor săi vecini. Sunt legături între Rusia și România, cari nu pot fi nesocotite!

Nicu.

în cari cordele limbei românești s'au rupt și n'au rămas decât numai câte se găsesc și în capetele gusaților, cari bâlbăie, er nu vorbesc. Aceștia și sunt mulți, sunt tot atât de pregătiți pentru a înțelege opera unui adevărat scriitor, cum sunt de pregătiți pentru muzică aceia, cari cască gura și admiră dibla turcilor ce călătoresc cu câte o mai-muță în spinare.

Și lăsând la o parte marile merite ale creatorului, în „Basmele Românilor” este grămădită întreaga psihologie a poporului nostru. În această sfântă carte poți studia, fără să te înșeli:

Limba poporului nostru duminică în cuvinte;

limba poporului nostru ca alcătuire de fraze;

poporul nostru ca putere de invenție poetică;

înțelepciunea și proverbele poporului nostru;

religia poporului nostru pe jumătate păgânească, pe jumătate creștinească;

obiceiurile trecute ale poporului nostru;

prejudițiile, multe din ele uitate, ale poporului nostru;

măestria a tot-puternică și vrăjită ale feluritelor animale, etc., etc.

Acest volum va naște de sigur multe volume de studii privitoare la geniul poporului românesc, căci atât de adânc fusese Ispirescu cuprins de acest geniu, în cât la el ce n'ar fi fost popular în fond și în formă, nu i-ar fi spus nimic, — mai mult încă, el însuși, era atât de rob de cătră acest geniu, în cât când s'a încercat se creze ceva din mitologia popoarelor autice, n'a izbutit; stilul lui glumeț, energic, bogat și cald, fără să prinză de veste, s'a prefăcut într'un stil sêrac, nenatural și indiferent.

Acest împărat al basmelor s'a stins lăsând vii și neperitoare, de pe urma sa, un popor întreg de zmei, de zmeoșice, de împărați și împărăteșe, de Ele, de Muma pădurei, de balauri, de păsări măestre, de voinici, de zine, de feți-frumoși și de cosinzene. Cine poate fi mai neîntrecut în împărăția sa de cât acest împărat povestitor?

Dar nu pot încheia aceste rânduri de cât cu apropierea tristă și fatală, dintre sfârșitul celui din urmă basm, scris pentru „Revista Nouă” și sfârșitul blândului Ispirescu.

În tot volumul lui Ispirescu, cele 33 de basme se termină cu frasa „și încăleci

p'o șea și vă spusei d-văstră așa”. Numai cel de pe urmă basm al său sfârșește cu:

„Să trăească și cel care a spus.

Bietul Ispirescu, trei zile după ce ne-a citit această frază și-a dat obștescul sfârșit.

De la Vrancea

Privești...

Privești în adâncimi de mări
Și n' sterele ceresti,
Ca fericirea ce visezi
Dor o găsești!

Rătăcitor, nostalgic drum
În lume ți-ai ales,
Durerea ta se o descriu
În acest vers?

Prin văi adânci și munți înalți
Prin codru îndepărtat,
Norocul, dragă, nu-ți găsi
Cum ai sperat!

Durerea lunei o cunoști,
Căci amândoi o suferim;
Ca dorul să-l mai alinăm:
Să ne iubim!

Spargeri de biserici.

Certege, în 15 August, 1898.

Onorabilă Redacțiune!

Fiind absent din parohie, pentru a mi căuta de sănătate, vre o 4 săptămâni, și reîntorcându-mă zilele astea, am aflat, că în 16 spre 17 Iuliu a. c. nistre, în-făcături necunoscuți spargând au intrat în biserica gr. or. din Certege și aprinzând 3 lumini, a căror urmă se vede pe padiment, au luat perdelele dela ușile altarului și au astupat ferestrele, ca să nu străbată lumina în afară; au tras apoi cassa wertheimiană dela locul ei și cu instrumente de fer au voit să o spargă, ceea-ce însă nu le-a reușit, decât partea din jos, care e de lemn. Au rupt ușa și încuietorea. Pe cassă se vedea 22 lovituri și locul cheii l'au stricat. Apropiind lumina de partea de desupt, au ars lemnul puțin. Tot au căutat și au lăsat deschis, ba și ușile dela altar și șatula cu sf. Cuminecătură au lăsat-o deschisă. Pagubă mare însă nu au putut face.

În zilele următoare, spargând ușa, au intrat și în biserica gr. or. din Ponorel, de unde au luat o lădiță cu 14 fl., pe care spargând-o au lăsat-o goală nu departe de biserică.

În biserica gr. catolică din Ponorel de asemenea au intrat, tot cam în același timp dar de aci nu au avut ce se fure.

Primăria din Certege în 17 Iuliu a. c. a făcut arătare în scris la oficiul protopretorial, înse jandarmii abia în 11 August a. c. s'au prezentat în Certege se erueze. Le au trebuit adecă 26 de zile să vină din Câmpeni până în Certege, departare de 7 kilometri!

După cum aveți cunoștință și d-văstră pentru luarea pantlicelor și vestimentelor cu tricolor român dela fetele și femeile din munte, îndată sunt prezenți 2—6 jandarmi și de frica închipuitei „revoluțiuni”, sunt în totă vremea la dispoziție câte 40 jandarmi în Munți! De aci se vede, că pentru noi, cei din munți nu e apărare ci numai persecutare.

Ați în 15 August n, am aflat, că înainte de cazul din Certege, cu 3 săptămâni, și în biserica din Câmpeni au intrat nesecreț făcători necunoscuți, și tot au cercat fără însă a afla bani. Ear la fugirea din ponegritul sfânt locaș, lemnușele le-au uitat pe masa altarului.

Dar despre asta scumpii noștri jandarmi nu știu nimic și nu se gândesc nimic. De cutăză însă vre-un Moț să viseze despre Iancu ori Horea, — mâne-zi are vizita împănaților, la sigur!

Const Cothișel,
preot gr. or. român.

La deschiderea unei școle.

Cuvântare

rostită de protopresbiterul on. Greg. Pletoșu, profesor gimnazial în Nășed, cu ocaziunea sfîrșirii școlii confesionale gr.-orientale din Borgo-Bistrița.

(Urmare.)

Și ore ce să cădem despre educatori și învățători, cari ar putea să iscodi motive pentru de a putea absentă dela școală, cari s'ar face că cred, că ei au dreptul la absentare? Minciuna aici este unită cu disordinea. Și urmările sunt fatale. Căci din ziua, în carea aceste două păcate se stabilesc în școală, putem dice, că școală nu mai există. Învățătorul, care nu vine regulat la școală, care perde ore de prelegere sau care nu folosește timpul cu conștiință, se face culpabil, mai întâiu de toate își perde prestigiul și autoritatea. Dar el face și pre școlari să credă, că orele cari îi mai rămân, fi sunt de ajuns pentru a expune totă materia și că munca și silința pot fără nici un pericol să dea pasul plăcerii sau lenei, cari imediat fac erupțiune cu tot cortegiul lor de rele obiceiuri. A fugi de adevăr și a se dăda minciunei este deci un mare păcat în contra școlei.

Dar adevărul a mai născut încă alte două virtuți: justiția sau dreptul și echitatea. Justiția stabilește respectul, ce dătoresc fiecare apropiatului său și prin acesta respectul libertății și respectul ordinei. Justiția regnă scula fundamentală.

Echitatea isvorând din principiul juridic și moral: suu cuique tribuere, stabilește competențele de drept, pre cari susținători și autorități le dătoresc celor aplicați în serviciu ca echivalent în proporțiune cu munca prestată.

A înfrânge, a știrbi sau chiar a denega și aceste datorii este de asemenea un mare păcat în potriua școlei, păcat care conduce la egoismul ce învâluie dreptă pătundere și judecata minții și dă naștere celui mai mare vițiu omenesc, minciunii, carea numai decât ne abate dela adevăr și datorie.

A treia cerință ce suntem în drept a face școlile, despre carea se dice că e bine organizată, este ca școlile să aibă în ele oameni, ca cetățeni și ca membri ai vre-unei corporațiuni. — Ori în ce țară am trăi ori căruia popor aparținem, în ori care cerc al activității omenesci ne-am afla datorie e ne-depărtată de noi. Și ore unde însă indeplinirea datoriei poate ușor a se învăța și a se practica de cât în școală? De timpuriu și pe nesimțite datorie devine plăcerea cea mai mare, căci în indeplinirea ei găsim pacea și liniștea sufletească. Datorie face ca școală să devină centrul activității învățătorilor și a școlarilor.

Înainte de drepturi omul are datorință, căci cu acestea el se naște. — Și ore nu sunt cele de întăiu datorințele noastre celea către D-șeu pre cari este întemeiată totă viața noastră? Nu dau ore acestea datorii impulsuinea cea bună la acțiunile omului? Și conștiința despre tot ce datorim Făcătorului și Țăitorului a toate nu este ca isvorul nesecat al tuturor virtuților? Din aceste datorințe decurg într'un mod logic și natural toate celelalte datorii: către noi înșine către ceilalți oameni, datorii către părinți, către educatori și făcătorii de bine și în fine toate acele, cari se nasc din diferitele situațiuni ale vieții și din diferitele poziții ale cari ne aflăm. — Un edificiu întreg de datorii se ridică dinaintea omului, cu atât mai înalt și mai impunător cu cât înaintăm în viață sau ocupăm o poziție mai înaltă și mai în vederea tuturor. — Și unde în alt loc se poate pune temeiul împlinirii datorințelor mai cu succes de cât în școală?

(Va urma.)

Noutăți.

Medalii jubilar. Majestatea Sa Monarchul nostru din incidentul iubileului Său de 50 de ani, și în amintirea împrejurării, că de o jumătate de veac stă în fruntea armatei, a dispus să se bată trei medalii comemorative. Acestea au fost publicate în același timp în monitoarele oficiale austriac și ungurese.

Primul autograf, care are forma de ordin militar, întemeiază medalie jubilară comemorativă acelor militari în ôccare rang activi s'au eșii din serviciu, cari din 2. Dec. 1848, — începutul domniei Maj. Sale, — până în 2. Decembrie 1898 au fost membrii armatei său a jandarmeriei.

În al doilea autograf, adresat ministrului de externe Goluchowsky, domnitorul întemeiază medalie comemorativă acelor, cari dela 2 Dec. 1848 până în 2. Dec. 1898 au stat în serviciu civil de stat.

Autograful al treilea, adresat iarăși contelui Goluchowsky, din incidentul iubileului de 50 de ani a Maj. Sale, întemeiază medalie pentru toate clasele populațiunei monarchiei austro ungare, care medalie vor primi-o aceia, cari fără intrerupere încurs de 40 de ani au stat în acelaș serviciu public său privat.

Jubileul monarchului nostru în București. Joi la orele 11 a. m. s'au oficiat în catedrala catolică din Capitala română doxologie pentru monarchul nostru.

Au asistat d-nii baron d' Aehrenthal, Goracechi, de Missulin și tot personalul legațiunei și consulatului austro-ungar din Capitală. Celelalte legațiuni din Capitală erau reprezentate prin secretarii lor.

M. Sa Regele a fost reprezentat de d-nii general Vlădescu și locot.-colonel Georgescu, iar A. S. R. Principele Ferdinand era reprezentat prin d. maior Aurel Demetrescu.

Erau de față de asemenea și d-nii: Dim. Sturdza, Eugen Stătescu, Spiru Haret, E. Ghica, ministrul nostru plenipotențiar la Viena Ionel Brăteanu, G. D. Palladi, N. Mișu etc.

Societățile austriace și săsești din Capitală erau reprezentate prin câte trei delegați.

După serviciul divin a avut loc o recepțiune la legațiunea austro-ungară.

* * *

Călătoria părechi regale române.

Din București se vestesc, că regele și regina au plecat Vineri spre Ragaz. În gară au fost de față la plecare principele moștenitor, ministrii, corpul diplomatic și public număros, care au urat călătoriei bună părechi suverane.

M. Sa regele este însoțit de domni aghiotanți colonel Priboianu și Georgescu.

M. Sa regina este însoțită de d-mnele de onore Bengescu și Mavrogheni.

Suveranii vor lipsi din țară apröpe o lună.

* * *

Sănțire de școală în Nasna.

Comuna noastră bisericăscă Nasna, în protopresbiteratul Murș-Oșorheiului, a ridicat-mulțămită stăruințelor zelosului și neobositului ei paroh Ștefan Rusu — un frumos edificiu de școală, corespunzător cerințelor moderne. Acest edificiu va fi sântit Duminecă în 16/28 August a. c., ca astfel cu începutul anului școlar ce vine, să poată fi predat nobilei sale destinațiuni. În aceeași zi va fi acolo și o petrecere cu dans, despre care ni se trimite următoarea invitare: Invitare la Petrecere de urmă ce se va arangia Duminecă în 16/28 August 1898. În spațioasă sală a școlei gr. or. din Nasna. Venitul curat este destinat în favorul școlei gr.-or. dir loc. Ștefan Rusu președinte, Justin Teglar secretar, Vasiliu Hodoș cassar, Ioan Bărsan controlor. Nasna 6/18 August 1898. Prețul de intrare: de persoană 80 cr., de familie 2 fl. v. a. Începutul la 5 ore p. m. Prea stimatele familii sunt avise la proviziunea proprie. Pentru enartire și beuturi se va îngriji comitetul. Suprasolvirile și ofertele se primesc cu mulțumită, căreia i-se va da espresiune și pre calea publicității.

* * *

Steagul unguresc în Croația. Organul partidei episcopului Strossmayer, „Obzor”, în ajunul zilei născerii Monarchului publică un articol fulminant împotriva steagului unguresc.

Măine și în ziua Sf. Ștefan — scrie între altele Obzor — intră în vîgore prima dată noul ordin, pe temeiul căruia în Zagrab și în întreaga Croație se va arbora pe oficiile comune și pe localele autorităților, steagul unguresc.

Steagul unguresc poate să conturbe frumôsa sărbătoare și ne poate strica bucuria și lei festive.

În Croația — scrie mai departe „O.” — totul trebuie să fie croat; ce nu e croat, e străin. În Croația nu există oficiu și autoritate ungurească și nici nu e permis să existe. Steagul unguresc e semnul domniei unguresci. După lege însă ungurii nu pot să domnescă în Croația.

Tendința articolului lui „Obzor” — spun foile unguresci — e înscenarea unei demonstrații împotriva steagului unguresc, a cărei consecință ar fi căderea banului Kuen-Hédervary.

* * *

Spre federalism. „Bud. Hirlap” e informat, că cercurile politice slave din Austria folosinduse de situația actuală critică, lucră din resputeri pentru nimicirea dualizmului și pentru crearea federalismului. Un politician ceh cu numele Dyk — spune foia pomenită — a umblat zilele trecute la Belgrad, ca de acolo să organizeze acțiunea Sârbilor din Ungaria în interesul federalismului. Un alt Dyk, frate cu cel de mainainte a umblat la Turocz-Sănmartin cu scop de a câștiga pe Slovaci pentru ideea. Resultatul misiunii lui Dyk la Belgrad e, că s'au trimes doi profesori din Belgrad la Carlovci și Neoplanta pentru a se învoi cu matadorii sârbi asupra condițiilor unei acțiuni. Acțiunea pornită din Belgrad s'a estins nu numai asupra sârbilor ci și asupra croaților. Dovadă e, — spune „B. H.” — că matadorii croați din Zimony deja au și ținut sfat în cauza acțiunei federaliste. Ba pretinde a și foia ungurească, că și românii vor intra în acțiune.

* * *

La școlă elementară de fete a „Reuniunii femeilor române din Sibiu.” înscrierile se fac în 1. 2. 3. și 4 Septembrie a. c. dela orele 9—12 a. m.

Prelegerile se încep în 5 Septembrie a. c.

Comitetul Reuniunii a redus atât didactrul cât și tacsă de înscriere.

Tacsă de înscriere este 1 fl. 50 cr., solvit totdeauna anticipativ la începerea lunii.

Déca într'o familie sunt 2 fetițe, cari cercetăză această școală, atunci pentru fetița a doua tacsă de înscriere e numai 1 fl. și didactrul 1 fl. pe fiecare lună.

Dacă în aceeași familie sunt trei fetițe cari cercetăză această școală, atunci tacsă de înscriere e 50 cr. și didactrul 50 cr. pentru fiecare lună.

Sibiu 22 August, 1898.

Direcțiunea.

Petrecere în Seliște. Sămbătă în 15/27 Aug. (La sf. Marie) se va ține obișnuită „Petrecere de vară” a tinerimii studiöse din Seliște, la care publicul român se invită cu totă stima. Venitul curat e destinat pentru sporirea „Fondului pentru studenții seraci”. Taxa de intrare benevolă. Locul petrecerii „Netedul”, — în cas de timp nefavorabil „Pavilionul”. Începutul la 1 ôră p. m. Invitări speciale nu se fac.

Comitetul arangiator.

Nouă linie ferată în A Ipi. Sămbătă a fost inaugurată linia ferată dela Gornegrad (Helvetia). Linia e de o înălțime de 3136 metri. Construirea ei s'a început în 1894 și a costat trei milioane de franci. Trenul poate să se urce cu 110 ômeni.

Mulțămită publică.

Bunul părinte și vrednicul Român, dl Constantin Cothișel, paroh în Certege (comit. Turda-Arieș), și stimabila sa soție, doamna Iuliana Cothișel, înscriindu-se de membri ajutatori ai Reuniunii noastre, au binevoit a pune la dispoziția noastră suma de 10 fl., din cari s'au distribuit către 2 fl. = 4 fl., ca taxă de membri; 2 fl. 17 cr. s'a adaus fondului vâduvelor și orfanilor meseriașilor români, a căru stare azi este de 48 fl., ear' restul de 3 fl. 83 cr. s'a adaus la fondul expoziției anuale.

Cuitând pe această cale primirea sumei de sus, ne permitem a aduce acestor distinși spriginitori ai Reuniunii noastre adênc simțita noastră mulțumită și recunoștință.

Din ședința comitetului „Reuniunii socialilor români din Sibiu”, ținută la 18 August 1898.

Victor Tordășianu,
president.

G. Poponea,
notar.

VARIETĂȚI

O mörte trumôsă. Duminecă, pe la orele 5 d. a. scrie o fôie din Țară, un bătrân Armean, anume Arachiel Măgărdici, de profesie pisător de cafea, și locuitor în desp. I. strada portului Nr. 133 în Galați, a venit acasă, și-a arangiat patul, s'a culcat pe el, punându-și capul pe perină, și a cerut să-i se aducă un păhar cu apă.

După ce i s'a adus și a beut, a zis în limba armeană femeii și prietinelor; „Acum rămâneți sănătoși!”

Și pe loc a fost mort.

Această moarte atât de ușoră și atât de liniștită a impresionat adânc lumea din port.

* * *

Precauțiune zadarnică. Un domn într'un birt bagă de samă că vecinul seu are un nod țapăn pe năframă.

— Ascultă vecine, ce pacoste, de ai nodul acela așa mare pe năframă?

— D'apo m're rog, răspunde întrebăutul, doftorul mi-a oprit să beau beuturi spirituöse, dar fiindcă tot mereu îmi uit de opreliște, am făcut nodul în cărpă. Lucrul naibii însă, că totdeauna numai atunci ved nodul, când după ce am beut scot năframa să me șterg la gură....

Poșta redacției

Ioan Pavel, inv. în Lanerăm. Diploma d-tale se aștepta dela inspectorul școlar, spre a și se putea apoi trimite, însă cu altele, subscrisă conform prescrișelor legi. în vîgore. —

Damasturi de mătase 75 cr.

până la fl. 14.65 de metru — precum și mătase Henneberg neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — în cele mai moderne țesături, colori și desigururi Se expediază la particulari franco și liberi de vamă. Mostre cu întorcerea poștei. **Facricele de mătase G. Henneberg** (lif. de case ces. reg. Zürich. [11] 6

Nr. 389/898.

[146] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători dela școlile gr.-or. române din mai jos însemnatele comune din protopresbiteratul Avrigului se escrie prin acesta concurs cu termenul de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Avrig, un post de învățător cu salariul anual de 300 floreni v. a. cuartir și lemnele necesari pentru foc;

2. Sebeșul inferior, al doilea post de învățătoriu, cu salariul anual de 300 floreni v. a. cuartir și lemnele necesari pentru foc.

Refectanții la aceste posturi au să-și subțernă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteral în Avrig (poșta Avrig, Felek, Sebenvármegye) până la termenul susindicat, având aleșul la școala din Sebeșul superior a cânta cu pruncii de școală în totă Dumineca și sârbătorea în sânta biserică la sânta liturghie, spre care scop se așteaptă prezentarea concurenților în vre-o Duminecă sau sârbătore la biserică spre a-și documenta aptitudinea în cântări și tipic și a se face cunoscuți poporului.

Avrig, 3 August 1898.

In conțelegere cu comitetele parohiale oficiul protopresbiteral gr.-or. al Avrigului.

Ioan Cădea,
protopop.

Nr. 263—1898

[145] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea definitivă a postului de învățător la școala poporală din comuna Potoc (: Orosz-Idées:) se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt fl. 300. — și anume: 250 fl. din repartitie pe popor, 50 fl. ajutor dela stat, cuartir, grădină și lemne necesare de foc.

Petițiunile concursuale, instruite în sensul legilor vigente, sunt a-se asterne în termenul deschis, subscrisului, p. u. Szasz-Regen.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Reghinului

Reghinul sâsesc, 6 August, 1898

In conțelegere cu comitetul par.

Galacțion Șagău
protopresbiter.

Nr. 242—1898

[148] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea postului de paroch din parochia de clasa a III-a Stănița-de-sus, se escrie concurs nou cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 405 fl. 20 cr.

Petenții au a-și asterne cererile instruite conform normelor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Zarandului.

Brad, la 5 Iuliu 1898.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 358—898.

[139] 3—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante dela școlile confesionale din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Ungurașului se escrie concurs cu termenul de 30 de

zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Cubleșul-român, cu salariu de 300 fl., din cari 215 fl. dela stat și 95 fl. dela popor prin repartitie, cuartir și grădină de legumi.

2. Ciurnena, cu salariu de 300 fl. dela popor prin repartitie și cuartir.

3. Gălpuia, cu salariu 300 fl. dela popor prin repartitie, cuartir și grădină de legumi.

4. Sântă-Măria, cu salariu 300 fl. împreunat și cu postul cantoral, cuartir și grădină de legumi.

5. Tămaș, cu salariu 300 fl. dela popor prin repartitie, cuartir și grădină de legumi.

6. Unguraș, cu salariu 300 fl., din cari 110 fl. dela stat și 190 fl. dela popor prin repartitie, cuartir și grădină de legumi.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au a-și asterne cererile concursuale instruite conform normelor din vigoare, în termenul deschis la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Dela concurenți se ascăptă, ase prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau sârbătore la biserică în respectiva comună, pentru a fi cunoscut personal și pentru a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Fizeș-Sânpetru, 23 Iuliu 1898. Oficiul protopresbiteral român gr. or. al tractului Ungurașului în conțelegere cu respectivele comitete parohiale.

Paul Roșea,
protopresbiter.

Nr. 416/898.

[140] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile din comunele însemnate mai jos, se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

1. Bacea cu filia Cues, cu salar de 300 fl., repartitiați în popor, cuartir în edificiul școlei, un stângin de lemne de foc și grădină de legumi.

2. Cărmăzănesci cu filia Dănușesci, cu salariu anual de 300 fl. anume: din repartitie pe popor 236 fl. și din camăta împrumutului de stat 64 fl., cuartir și grădină.

3. Fureșora, cu salariu anual de 300 floreni, cuartir și grădină de legumi.

4. Glodgilesc, cu salariu anual de 300 fl. și adică: în bani gata din repartitie 151 fl.; în naturalii 49 măsuri cucuruz = 49 fl., folosința pământului numit „Cetățiana“ = 38 fl. și ajutoriu dela stat 62 fl., la olaltă 300 fl. — cuartir în edificiul școlei, doi stângini de lemne și grădină de legumi.

5. Godinesci cu filia Petresci, cu salariu din repartitie pe popor 105 fl. 90 cr., din interesele împrumutului de stat 44 fl. 10 cr. folosința unui pământ arătoriu și fâneață de 4 jugere = 50 fl. în naturalii cucuruz = 100 fl., care toate la olaltă fac 300 fl.

6. Ilia, cu salariu din repartitie pe popor 270 fl. și venitele cantorale de 30 fl. la olaltă 300 fl. cuartir în edificiul școlei și grădină.

7. Uleș, cu salariu anual de 300 fl., din care 240 fl. prin repartitie pe popor, eară 60 fl. folosința unui pământ arătoriu și fâneață.

Dela refectanții la aceste posturi se recere, să se prezenteze până la alegere în vr'o Duminecă ori sârbătore la biserică din comuna la care au concurat, spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti și pentru luarea de informațiuni mai detaiate despre starea școlei și modul de plătire a salariului.

Învățătorii ales la vr'una din aceste școle e datoriu să țină și prelegerile în școala de repetiție împreună cu instruirea în cântările bisericesti, va fi obligat a cânta în strană, având a

conduce cu școlarii și cântările liturgice în biserică.

Doritorii de a ocupa unul din aceste posturi, au să-și asterne suplicele lor concursuale instruite conform legilor din vigoare la subsemnatul oficiu protopresb. până la termenul sus indicat. Ilia, 25 Iuliu 1898.

Oficiul protopresbiteral gr.-ort. al Iliei în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Avram P. Păcurariu,
protopresbiter.

Nr. 242.

[137] 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea stațiunilor învățătoresci din comunele bisericesti aici mai jos numite, în tractul protopresbiteral Mureș-Oșorhei, — se escrie prin acesta concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“, anume:

1.) Gernesig cu salariu anual de fl. 300., locuință în edificiul școlei și grădină;

2.) Iclandul-mare, salar fl. 300., locuință și grădină;

3.) Petea de câmpie, salar fl. 300., locuință și grădină.

Petițiunile concursuale, instruite în înțelesul §-ului 60. din „Reglmentul pentru organis. învățământului în școlile populare din 1895“, se vor adresa la subsemnatul oficiu ppresbiteral.

Informațiuni mai ample se pot lua la fața locului dela comitetul parochial, precum și dela subsemnatul ppresbiter.

Mureș-Oșorhei, 16 Iuliu 1898.

Oficiul ppresbiteral gr. or. rom. al Mureș-Oșorheului.

Nicolau Manegăuțiu
protopresbiter.

Nr. 373—1898

[138] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Hațegului se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

1. Nucșora un post cu salariu de 320 fl. și anume 260 fl. repartitie dela popor și 60 fl. dela stat; — cuartir și lemne de foc.

Învățătorii este deobligat a cânta în strană în Dumineci și sârbători și cu copii responsurile liturgiei.

2. Federi-Fizești, un post de învățătoriu ambulant. Salariul este 300 fl. prin repartitie dela popor, cuartir și lemne de foc.

3. Nădăstia-superiără, un post cu salariu de 300 fl. prin repartitie dela popor, cuartir și lemne de foc. Prelângă cualificațiunea prescrișă respectivul se fie deprins și în cântările bisericesti.

Petenții să și trimită cererile instruite conform legii la subsemnatul oficiu.

In conțelegere cu respectivele comitete parochiali.

Hațeg în 27 Iuliu 1898.

Oficiul protopresbiteral al Hațegului.

Titu V. Ghiaja
protopresbiter.

Nr. 804/898.

[143] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor vacante de învățători la școlile din comunele de mai jos, se escrie concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Șura-mare, al doilea post cu salariu anual de 300 fl., cuartir liber în edificiul școlei și lemnele trebuincioase pentru încălzire.

2. Cornățel, cu salariu anual de 300 fl., cuartir natural în edificiul școlei și lemnele trebuincioase pentru încălzire.

3. Rîu-Sadului, cu salariu anual de 300 fl. din cassa alodială din Reșinari, cuartir liber în edificiul școlei și lemnele trebuincioase de foc.

Cei-ce doresc a reflecta la vre-unul din aceste posturi, au să-și asterne suplicele concursuale instruite în sensul legilor din vigoare la subsemnatul oficiu protop. în termenul deschis.

Sibiu, 4 August 1898.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Sibiiului în conțelegere cu comitetele parohiale.

Ioan Papiu,
prtpresb.

Nr. 402/1898.

[144] 2—3

protopresb.

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile confesionale gr.-or. române din mai jos însemnatele comune în protopresbiteratul Sighișorei, se escrie prin acesta concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în organul „Telegraful Român“.

1. Criș, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne.

2. Vidacutul român, cu salariu anual de 300 floreni, cuartir și lemne.

3. Feleag, cu salariu anual de 300, fl. cuartir și lemne.

Concurenții au să se prezenteze în vre-o Duminecă ori sârbătore în biserică din parochiile amintite, spre a și arăta dexteritatea în cântările bisericesti, — și să-și asterne cererile instruite conform normelor în vigoare până la termenul susindicat subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Sighișora, 3 August 1898.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tracsului Sighișorei.

In conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

Dimitrie Moldovan,
protopop.

Prune, mere, pere, nuci, lietar, miere
și **cără**, mai departe

Slivovitz vechiu și nou

cumpără numai direct dela producători cu prețurile cele mai mari

ALEXANDRU SIMON,

negot în comisiune de export

Deva.

— Oferte să se trimită în scris.

[147] 1—1